

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/227972,Feliks-Selmanowicz-Zagonczyk.html>
27.02.2026, 01:38

Feliks Selmanowicz „Zagończyk”

28 sierpnia 1946 r. w więzieniu przy ul. Kurkowej w Gdańsku ks. Marian Prusak opatrzył idących na śmierć Danutę Siedzikówną „Inkę” oraz Feliksa Selmanowicza „Zagończyka” – żołnierzy mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”. „Inka” to niespełna osiemnastoletnia sanitariuszka ze szwadronu „Żelaznego” i „Leszka”, operującego od wiosny do jesieni 1946 r. na Pomorzu. „Zagończyk” był u „Łupaszki” oficerem odpowiedzialnym za sprawy aprowizacyjne i organizacyjne. Rozstrzelano ich rankiem 28 sierpnia 1946 r., w asyście łączących ich młodych oficerów lub podoficerów UB.

[Podziemie niepodległościowe \(Żołnierze Wyklęci\)](#)

28.08

Feliks Selmanowicz „Zagończyk” urodził się 6 czerwca 1904 r. w Wilnie, syn Franciszka i Anny z d. Zacharewicz. Ukończył pięć klas gimnazjum. Uczestnik wojny polsko – bolszewickiej 1920 r. 1921-1939 związany z Oddziałem II Sztabu Generalnego WP. 1923-1939 pracował jako urzędnik.

Zmobilizowany 25 sierpnia 1939 r. i w stopniu sierż. przydzielony do KOP. Brał czynny udział w walkach obronnych. Po ich zakończeniu internowany przez władze litewskie. Zbiegł i nawiązał kontakt z konspiracją.

Aresztowany w 1940 r. przez litewską policję i zwolniony po 12 tygodniach z braku dowodów. Od stycznia 1944 żołnierz III Brygady Wileńskiej AK Gracjana Fróga „Szczerbca”, przeniesiony następnie do V Brygady Wileńskiej AK Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, gdzie pełnił funkcję zastępcy dowódcy plutonu. Awansowany do stopnia ppor. cz.w. W czasie walk był ranny. Dowódca kompanii w IV Brygadzie Longina Wojciechowskiego „Ronina”. Funkcje te pełnił do rozbicia brygady przez Sowietów 18 lipca 1944. Internowany w Kałudze, skąd udało mu się uciec 20 kwietnia 1945 i przedostać do Wilna, a następnie transportem repatriacyjnym do Polski.

Na przełomie 1945/46 nawiązał kontakt z „Łupaszka” i w V Brygadzie Wileńskiej AK objął dowództwo pięcioosobowego samodzielnego patrolu bojowo – dywersyjnego, który miał zdobywać środki na działalność oddziału. Od marca do czerwca 1946 r. oddział przeprowadził wiele akcji ekspropriacyjnych w Gdańsku, Olsztynie i Tczewie, dzięki czemu zdobył dwa pistolety oraz gotówkę, która przekazana została oddziałom w terenie. Od maja 1946 r. „Zagończyk” – z rozkazu „Łupaszki” – zajmował się też działalnością propagandową, w ramach której wydał m.in. (w nakładzie 900 egzemplarzy) ulotkę skierowaną do żołnierzy.

Aresztowany 11 lipca 1946 r. w Gdańsku.

Oskarżony o posiadanie broni, udział w nielegalnej organizacji, dążenie do obalenia ustroju, wydawanie rozkazów wykonywania napadów zbrojnych oraz sporządzanie i rozpowszechnianie ulotek. Sfingowany proces odbywał się w trybie doraźnym przed WSR w Gdańsku. 17 sierpnia 1946 r. jednogłośnie został skazany na karę śmierci, utratę praw obywatelskich i praw honorowych na zawsze oraz przepadek całego mienia. Prośba o łaskę, została przez Bierutę odrzucona, a wyrok wykonano jeszcze przed jej rozpatrzeniem. Egzekucja odbyła się 28 sierpnia 1946 r. w piwnicy gdańskiego więzienia.

Feliks Selmanowicz był odznaczony Krzyżem Wojsk Litwy Środkowej, Medalem za Wojnę 1918-1920, Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem Dziesięciolecia (1932), Krzyżem

Walecznych (1944).

Polecamy:

- [Publikacja: Jeden z „wyklętych”. Feliks Selmanowicz „Zagończyk” 1904-1946](#)
- [Biogram: Feliks Selmanowicz „Zagończyk”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Podziemie antykomunistyczne, Żołnierze Wyklęci

Biografie

Feliks Selmanowicz „Zagończyk”